VILJATEEMA

Jos tänä vuonna aikoo saada hyvälaatuista, kannattaa pitää puida mieluummin ennemmin kuin myöhemmin, ettei tule yllätyksiä homeiden kanssa. **MAANVILJELIJÄ ESA SIMILÄ, LAIHIA**

MARKKU VUORIKARI

Vehnää myydään muun muassa broilerin rehuksi.

Mallasohra-ala kasvoi lähes 14 000 hehtaarilla viime vuodesta

Mallasohran viljelyala on kasvanut viime vuodesta noin 15 prosenttia eli 13 800 hehtaaria ja on nyt noin 101 000 hehtaaria. Säiden salliessa varhaisimpia kylvöjä päästäneen puimaan kuluvalla viikolla.

”Uskon, että aikaisimpien puinteja päästään jo Etelä-Pohjanmaalla aloittamaan. Tosin joillakin alueilla ja lohkoilla saattaa mennä tosi myöhään, kun päästiin myöhään kylvämään”, arvioi Viking Maltin toimitusjohtaja **Antti Orkola**.

Samaa arvioi Laihian Maltaan toimitusjohtaja **Lasse Koski**. ”Ehkä hätäisimmät lähtevät näinä päivinä Polartopeja puimaan, mutta huippu asettuu viikon, kahden päähän.”

Laadusta ei vielä arvioita

MTK:n mallasohrajaoston puheenjohtaja, maanviljelijä **Esa Similä** Laihialta veikkaa, että viljelyalan kasvusta huolimatta mallasohrasato on suurin piirtein samaa suuruusluokkaa kuin viime vuonna.

”Jopa samalla tilalla on lohkokohtaisia eroja, muun muassa maalajista riippuen on ollut kuorettumista”, Similä kertoo.

Hän myös arvioi, että osa tukihakemuksiin mallasohraksi merkitystä kasvatetaan suoraan rehuksi. ”Jos mallasohran ja ohran hintataso ovat näin lähellä toisiaan, kyllä teollisuus joutuu tosissaan kamppailemaan, että saavat sen mallasohran, mitä haluavat.”

Mallasohran laatua voivat Similän mukaan vielä heikentää niin sateet kuin punahomekin. Ruotsissa punahomeet ovat tänä vuonna aiheuttaneet mallasohralle laatuongelmia.

”Jos tänä vuonna aikoo saada hyvälaatuista, kannattaa pitää puida mieluummin ennemmin kuin myöhemmin, ettei tule yllätyksiä homeiden kanssa”, sanoo Similä.

Orkola toppuuttelee Ruotsin punahomeongelmien laajuutta.

”Ruotsi on iso maa. Siellä on vielä alueita, missä sitä ei ole. Mallasohran suhteen riippuen lajikkeesta, pellosta ja sateesta, tilannetta on vaikea arvioida, koska siellä ei vielä ole ehditty kovin paljon puimaan. Eikä täällä senkään vertaa”, Orkola muistuttaa.

Asiakkuuspäällikkö **Minna Oravuo** Raisioagrosta pitää odotuksia varsinkin Etelä-Suomen osalta korkeina ja elintarvikelaatuisen viljan näkymiä hyvinä.

”Jos seuraavat viikot ovat säiden puolesta kohtalaiset, satoakin saadaan. Laatua on vaikea arvioida, kun alueelliset, paikkakuntakohtaiset ja jopa lohkokohtaiset erot ovat suuria. Ensimmäisistä näytteistä tiedetään sitten enemmän.”

Laadun eteen kannattaa tehdä työtä

Erityisen tärkeätä hyvä laatu on viennin kannalta.

”Vain hyvä tavara kelpaa vientiin. Sen eteen pitää tehdä kaikkensa”, Similä sanoo.

Tärkeätä on myös selvittää sadon laatu mahdollisimman nopeasti.

”Näytteet pitää lähettää heti kun saa ensimmäisiä eriä puitua ja pitää erät myös varastossa erillään”, Similä muistuttaa.

Orkola uskoo, että sopimusaloilta saadaan tarvittava määrä mallasohraa, jos määrä ja laatu ovat kohdillaan. Sopimuksettomat erätkin saattavat kiinnostaa.

”Voi olla, ettei sopimuksettomasta ole hirveästi tarvetta, mutta nyt on aikaista sanoa, kun kaikki on pellolla ja osa vielä vihreänä”, Orkola sanoo.

”Viljakauppaa tehdään varmaan myös suoraan tiloilta, vaikka sopimuksia ei olekaan. Kannattaa ottaa yhteyttä, jos on tavaraa, mitä haluaisi myydä”, sanoo Oravuo.

Luomu kiinnostaa, mutta sen osuus on pieni

Myös luomu on ollut kasvussa mallasohramarkkinoilla. Sekä Orkola että Koski muistuttavat luomun edustavan vain hyvin pientä osaa kokonaismarkkinoista.

”Enimmäkseen pienpanimot ovat kiinnostuneita, mutta myös jotkut isommat. Isojen määrien tekeminen on hankalaa, koska kotimaista luomumallasohraa ei ole juurikaan saatavilla”, sanoo Orkola.

”Luomuoluet ovat erikoisoluita ja hinnaltaan sellaisia, että eivät ikinä tule isoa siivua ottamaan”, Orkola toteaa. Samoilla linjoilla on Koski.

Luomumallasohran viljelykään ei Orkolan ja Kosken mielestä voi lisääntyä kovin nopeasti, sillä viljelyssä on haasteita ja myös siirtymäaika hidastaa viljelyn laajenemista.

MAIKKI KULMALA

Mallasohran vähimmäislaatuvaatimukset

	Raisio		Viking Malt					
			Panimo		Entsyymi		Luomu	
	Perus	Vastaanotto	Perus	Minimilaatu	Perus	Minimilaatu	Perus	Minimilaatu
Kosteus enintään, %	14,0	14,0	14,0	14,5	14,0	14,5	14,0	14,5
Valkuaispitoisuus enintään, %	11,5	12,0	11,5	12,0	–	–	12,0	13,0
Vieraat viljalajit enintään, %	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Lajitteet I + II vähintään, %	90,0	85,0	90,0	85,0	90,0	85,0	90,0	80,0
Lajite IV enintään, %	3,0	5,0	3,0	5,0	3,0	5,0	5,0	7,0
Itävyys vähintään, %	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0
Punaiset jyvät enintään, kpl/100 g	10	10	10	10	10	10	10	10
Vihreät jyvät enintään, %	1	1	1	1	1	1	1	1
Fusariumpitoisuus enintään, %	–	–	80	80	80	80	80	80
Roskat enintään, %	2	2	–	–	–	–	–	–
Lajikepuhtaus, %	95,0	95,0	–	–	–	–	–	–

KIMMO HAIMI

Ohrasta tehdään olutta Viking Maltin mallastamossa Lahdessa.

Tilojen väliseen rehu- ja viljakauppaan ohjeet verkossa

Tilojen välisen rehukaupan ohjeet on koottu Agronettiin osoitteeseen *www.agronet.fi*.

Ohjeet löytyvät Agronetin etusivulta Kasvi-välilehden alta. Kasvi-välilehden vasemmasta palkista löytyy hakupolku Tilojen välinen rehukauppa.

Ohjeistuksen ovat koonneet ja niiden päivittämisestä vastaavat Pro Agrian, MTK:n MTT:n, TTS:n ja PTT:n asiantuntijat ja Luomuvalkuaisrehutarpeen turvaaminen tuotantoa kehittämällä -hanke.

Ohjeisiin on koottu keskeisimpiä asioita, mitä tulee ottaa huomioon tilojen välisessä rehukaupassa.

Tilojen välisellä rehukaupalla tarkoitetaan etukäteen tehtyä sopimusta tilojen välillä sekä rehuviljan että nurmirehun valmiiksi korjatun sadon ja niin sanotun pystymyynnin kauppaa.

Ohjeistus palvelee myös kuivan heinän, esimerkiksi hevosheinän, ja valkuaisrehujen kauppaa.

Ohjeissa selvitetään sadon ja laadun määrittämismenetelmiä, hinnan määräytymisperusteet ja hintaan esimerkiksi laadun mukaan tehtävät korjaukset.

Sivulta löytyvät myös mallisopimuslomakkeet tilojen väliseen rehukauppaan.

Rehuviljan hintalaskuri löytyy omana linkkinään kohdasta Rehuviljan hinnoittelu.

Myös taulukoiden avulla hinnan voi laskea. Sivulla on esimerkki, miten hinta niiden avulla lasketaan.

Rahtikustannusten laskemisessa voi käyttää apuna viljan tilavuuskerrointa.

Tilojen välisessä kaupassa on sovittava myös siitä, kumpi maksaa rahdin, vai halutaanko se esimerkiksi puolittaa. Myös varastointikustannuksista on sovittava.

MAIKKI KULMALA

SELVITÄ VÄHINTÄÄN

Hintaan vaikuttaa monta tekijää

Viljan laatu on tärkeätä selvittää ennen kuin hinta pystytään määrittelemään.
Laskennassa tarvitaan viljasta vähintään hehtolitrapaino ja kosteus.
Nautojen ja sikojen ruokinnassa viljan rehuarvo poikkeaa toisistaan, käytä hehtolitrapainokorjauksen laskennassa oikean eläinlajin mukaista korjauskerrointa.
Hintaa määritettäessä vertailuhintana voi käyttää esimerkiksi lähimmän viljan vastaanottopisteen hintaa tai teollisuuden ilmoittamia vastaanottohintoja tai Maaseudun Tulevaisuuden ja Vilja-alan yhteistyöryhmän viljan hintaseurantaa määrättynä ajankohtana. Näissä perushinta on euroina/tonni ja viljan kosteus 14 prosenttia.
Olennaista ei ole se, mihin lähteeseen ostajan ja myyjän keskenään sopima perushinta perustuu, vaan se, että perushinnasta on sovittu.
Murskesäilötystä viljasta kannattaa teettää rehuanalyysi ja hinnoitella se analyysin perusteella.
Sovi myös rahdista ja varastointikustannuksista.

Viljakaupan tarkkailijat

Maataloustuottajien liitot ovat nimenneet tarkkailijoita seuraamaan viljakauppaa. Tarkkailu perustuu MTK:n ja kaupan väliseen sopimukseen.

Tarkkailijat voivat valvoa, että punnitus, näytteenotto, laatumääritys ja näytteiden säilytys hoidetaan asiallisesti.

Jos viljelijä havaitsee vastaanottopisteen toiminnassa puutteita tai virheitä, hän voi ottaa yhteyttä alueensa tarkkailijaan.

Uusimaa
Kimmo Hovi, Vanha Lahdentie 41, 16310 Virenoja, 0400 492 316, kimmo.hovi@kolumbus.fi
Pentti Ervasto, Tallaantie 225, 09120 Karjalohja, 0400 465 271, pentti.ervasto@kolumbus.fi
Taneli Vuori, Ketolantie 26, 07190 Halkia, 040 707 7616, taneli.vuori@luukku.com

Varsinais-Suomi
Pekka Eskola, Pappistentie 476, 32300 Mellilä, 0500 741 545, pekka.eskola@seutuposti.fi
Tapio Halla, Tattulantie 222, 25360 Pertteli, (02) 734 6112, 0400 533 661, tapio.halla@smail.fi
Harri Mäkitalo, Reiniläntie 50, 23210 Vehmaa, (02) 433 2763, 0400 535 823, harri.makitalo@pp.inet.fi
Juha Reponen, Naarjärventie 62, 25160 Tuohittu, (02) 735 5842, 044 556 6842, reponen@seutuposti.fi
Heikki Sariola, Turuntie 41, 31400 Somero, 0500 604 995, heikki.sariola@luukku.com
Risto Vähätalo, Vahdontie 309, 21310 Vahto, 0400 764 017, ristovahatalo@hotmail.com

Häme
Tomi Virolainen, Järventaustantie 163, 30100 Forssa, 044 343 8673, tomi.virolainen@gmail.com
Jyrki Näsi, Viitailantie 131, 17430 Kurhila, 040 574 8742, jyrki.nasi@mtk.fi

Kaakkois-Suomi
Juhani Laihia, Kuuselantie 37, 55610 Imatra, 040 514 7510, juhani.laihia@pp.inet.fi
Arto Vuorela, Hirvikoskentie 242, 49290 Vastila, 0500 863 153, arto.vuorela@pp.inet.fi

Satakunta
Kalevi Ala-Hakula, Euraniityntie 246, 27510 Eura, (02) 865 4415, 044 558 0635, kalevi.ala-hakula@dnainternet.net
Timo Antti, Kelokuja 4, 27150 Lapijoki, (02) 868 0597.
Matti Puisto, Kalliokuja 8, 32700 Huittinen, (02) 564 132, 0400 539 682, matti.puisto@phpoint.fi
Taisto Junttila, Rudolf Koivun tie 20, 38250 Sastamala, (03) 513 0009, 0400 777 192, taisto.junttila@luukku.com
Juha Lammenoja, Pelholantie 17, 32800 Kokemäki, (02) 546 8318, 040 531 9577, juha.lammenoja@pp.inet.fi
Pentti Vanhahonko, Vanhahongontie 40, 38950 Honkajoki, (02) 545 1008, 040 554 0259, pentti.vanhahonko@nic.fi
Tapio Vanhakartano, Ulasoorintie 251, 28600 Pori, (02) 637 9579, 0400 598 718, tapva@dnainternet.net

Etelä-Pohjanmaa
Tuottajaliitto hoitaa, MTK Etelä-Pohjanmaa, 020 413 3330.

Keski-Pohjanmaa
Jouni Huhtala 040 512 3703.

Pohjois-Suomi
Tuottajaliitto hoitaa, MTK Pohjois-Suomi 020 413 3500.

Keski-Suomi
Kalle Hankamäki, Jämsänkoskentie 13, 42440 Koskenpää, 0400 246 521, kalle.hankamaki@gmail.com

Pirkanmaa
Jukka Niittyoja, Niittyojantie 46, 39310 Viljakkala, 0400 352 866.
Mikko Tervaniemi, Palomäentie 769, 35700 Vilppula, 0400 332 207.

Pohjois-Karjala
Ville Hirvonen, Rääkkylä, 0400 192 256.
Ari Horsmanheimo, Polvijärvi, 050 375 2177.
Juha Huttunen, Outokumpu, 0500 673 027.
Osmo Koponen, Liperi/Viinijärvi, 044 534 6914.
Harri Meriläinen, Lieksa, 040 507 5508.

Pohjois-Savo
Timo Karjalainen, Siniojantie 30 A, 7700 Suonenjoki, 050 524 5077.
Jukka Lyytikäinen, Takkulantie 344, 79100 Leppävirta, 0500 376 581.
Heikki Väänänen, Jynkänniementie 272, 71760 Alkionlahti, 0400 570 649.
MTK Pohjois-Savo, Kauppakatu 40, 70110 Kuopio, 020 413 3520.

Etelä-Savo
Yrjö Ehrnrooth, Pellosniemenkuja 5, 50100 Mikkeli, (015) 176 528, 0400 824 731.

Lappi
Tuottajaliitto hoitaa, 0400 397 336.

MT